Şirin Sümer/sirinsumer@hotmail.com

EDEBİYAT MÜZESİ KURULUYOR

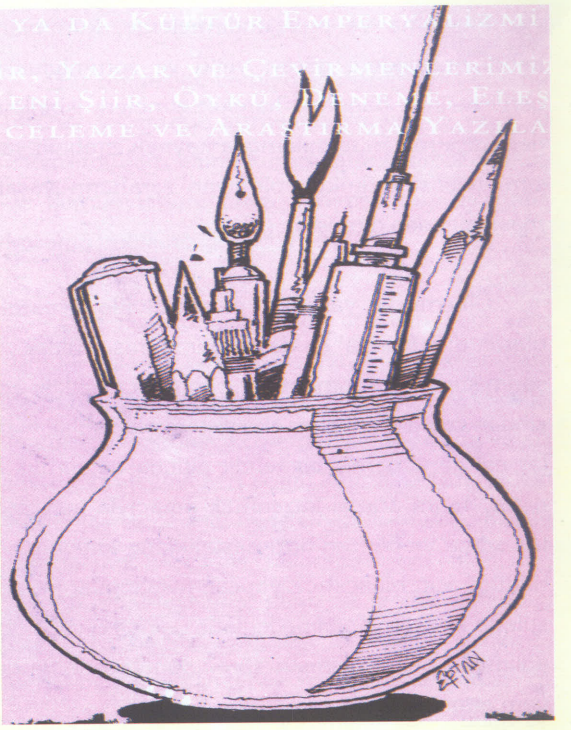

Türkiye Edebiyat Müzesi'ne kavuşuyor. Türkiye Yazarlar Sendikası'nın girişimiyle oluşturalacak müzede edebiyatçılarımızın kitapları, el yazısı mektupları bulunacak. Müze için Yıldız Sarayı Arabacılar Dairesi'nde altı odalık bölüm ayrıldı. TYS, yazar ailelerini desteğe çağırdı.

Türkiye Yazarlar Sendikası (TYS), Kültür Bakanlığı ve Yıldız Sarayı Müze Müdürlüğü'nün de desteği "TYS Edebiyat Müzesi ve Belgeliği" kurma çalışmalarına başladı. TYS yaptığı açıklama ile hem bu girişimi duyurdu hem de destek istedi.

TYS tarafından yapılan yazılı açıklamada, ülkenin yazılı ve sözlü edebi birikiminin derlenip değerlendirilmesi amacıyla Edebiyat Müzesi ve Belgeliği'nin kurulmasına ilişkin, Kültür Bakanlığı'na yapılan başvurunun kabul edildiği belirtildi. Bakanlık Edebiyat Müzesi için Yıldız Sarayı Arabacılar Dairesi'ndeki altı odalık bölümü ayırdı. Açıklamada Kültür Bakanlığı'nın bu bölümün onarım ve döşemesini de üstlendiği bildirildi.

Müzenin girişindeki koridorda, geçmişten bugüne ülke ozanları ve yazarlarının kısa özgeçmişleri ile fotoğrafları bulunacak. Yine aynı bölümde edebiyat dönem ve eser konuları gibi değişik kategorilerde sergiler açılacak.

Belgelik bölümünde ise ülke edebiyatçılarının belge değeri taşıyan yapıtları, el yazısıyla yazdıkları mektupları ve edinilebilen diğer çalışma materyalleri, taslakları bulunacak. Bu belgeler görüntü ve ses desteği ile bilgisayar ortamına aktarılacak. Müzede bir de kitaplık olacak.

TYS'den yapılan açıklamada, Edebiyat Müzesi ve Belgeliği'nin durağan bir sergileme yeri değil, aralıksız yenilenen, kendini geliştiren, yaşamın içinde yer alan bir kurum niteliğinde olacağı belirtildi. Açıklamada, müzenin oluşması için edebiyat dünyası ve yazar ailelerinden destek istenerek şöyle denildi: "Ülkemizin kültürel yaşamı için önemli bulduğumuz müze, hepimizin ortak zenginliği olacaktır. O yüzden bu çalışmaya bütün yazın dostlarının katkısını bekliyoruz. Ellerinde müzede sergilenebilecek belge ya da araçlar bulunan üyelerimizi, yazar ailelerini, yazınsever kişi ve kuruluşları, bizimle bağlantı kurmaya çağırıyoruz".

Kepler/John Banville
Kabalcı Yayınevi

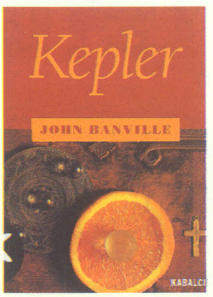

Kepler üzerine bir roman. 1571'de Almanya'da doğan astronom Kepler, din savaşlarının o karanlık günlerinde gezegenlerin hareket yasalarını, özellikle de güneşe olan uzaklıklarıyla dönüm süreleri arasındaki ilişkiyi sabitleyen evrensel üçüncü yasayı keşfederek büyük bir matematikçi ve astronom olarak ünlendi. Kopernik'in modern tarihin açılışını simgeleyen güneş merkezli evren devrimi ancak bu keşiflerle tamamlanmıştır. Banville, Kepler'in astronom Tycho Brahe ve Galileo Galilei ile paylaştığı Rönesans dünyasını çarpıcı ayrıntılarla canlandırıyor.

Sürgünler/James Joyce
Çev: Bora Komçez
Kabalcı Yayınları

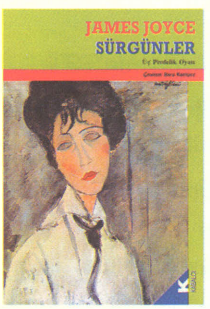

Joyce'un Sanatçının Bir Genç Adam Olarak Portresi ile Ulysses arasında kaleme aldığı Sürgünler, sanatçının yazarlık serüveninde kilit noktası olarak kabul edilmektedir. Sürgünler, yazarın romanlarının gölgesinde kalmış bir oyunu. Dokuz yıllık gönüllü sürgünden sonra İrlanda'ya Dublin'e geri dönen ünlü bir yazarı anlatan oyun, Joyce'un kişisel dramından otobiyografik öğeler taşımaktadır. Joyce'un kitabın sonuna eklenen, oyuna ilişkin müsveddeleri karakterlere bakışımıza geniş bir perspektif kazandırıyor.

Puşkin Üzerine Konuşma/Dostoyevski
Çev: Tektaş Ağaoğlu
BFS Yayınları

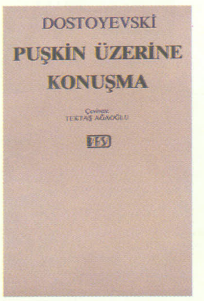

Puşkin Üzerine Konuşma, Dostoyevski'nin kendi döneminin Rus aydınlarına ve genelde aydın kesimine yönelttiği eleştirileri içerir. Bu değerlendirmesinde Dostoyevski, varlıklı kesimden gelen Rus aydınının, bu konumunun ezikliği içerisinde halka hizmete yönelişini ama gerçekte onunla bütünleşmeyi hiçbir zaman amaçlamamasını, aksine halk içerisinde kendi ayrıcalıklarını her zaman güvence altına alma isteğini sergiler. Bu arada batılılaşma sorununu da ele alarak, bilim ve teknik alanındaki gelişmelerin yanı sıra, batı değerler sistemini bir bütün olarak benimsemenin, Rus toplumunda nasıl bir yozlaşmaya yol açacağını anlatır. Bu bağlamda Puşkin, Dostoyevski'ye göre Rus törelerini batılılaşma uğruna harcamayan, ilerlemeye açık ama kendi ulusal bilincinin de gerekliliğine inanmış bir aydın sanatçı kişiliğiyle belirginleşmektedir.

Bir Yazarın Öğleden Sonrası
Peter Handke
Çev: Mustafa Tüzel
Ara Yayıncılık

Bu anlatı, dünya içinde bir gezintiden söz ediyor. Çalışmayla geçen bir öğlen öncesinden sonra yazar yola koyulur; avlulardan, meydanlardan ve sokaklardan geçerek şehrin ortasına varır. Aralık ayının ilk günleridir, ışık öğleden sonrası güneşinden, akşam karanlığına ve ondan da geceye dönüşür. Yazarın şehir ve kendi kendisi boyunca aldığı uzun bir yoldur.

YERYÜZÜ AŞKIN YÜZÜ OLUNCAYA DEK!

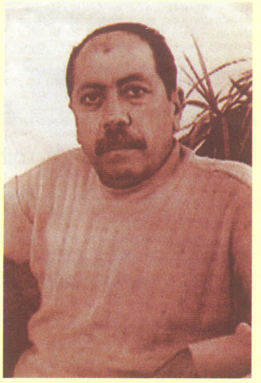

Ezbere bilirdik şiirlerini. Ülkenin korkuları uzaktı bizden, yeniden hayat veren filizlerdik, gençtik. Ezbere okurduk: "Bitmedi daha sürüyor o kavga/Ve sürecek/Yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek." İlk gençliğimizin şairi Adnan Yücel ölmüş! 24 Temmuz 2002.

Arka arkaya iki şair ölümü çok değil mi bir mevsimde? Ece Ayhan'dan sonra Adnan Yücel de gitti bu dünyadan. Elbette konuyla ilgili bir araştırma yok, ülkenin tüm üniversitelerinde işliklerinde okunur muydu bilmem ama 1986 yılında üniversiteye yeni başlamış ya da üniversiteli olan bizler için bir başka yeri vardı Adnan Yücel şiirlerinin. Şair Sennur Sezer "... gençlerin çoğu ezbere bilirdi onu" diyor. Sennur Sezer bilir, demek yalnız biz değildik ezbere bilen.

Dönem iyi dönem değildi. Ülkenin kabus sonrası sıkıntılı atmosferinin karşısında biz yeniden hayat veren filizler gibiydik. Gençtik ve cebimizde Adnan Yücel kitapları taşırdık. Aşka da kavgaya da uyardı şiirleri. Aşk mektuplarına da bildirilere de.

Acele çıkacak dergimiz için son yazıyı yetiştirmeye çalışırken öğrendim Adnan Yücel'in öldüğünü. İlk gençliğimin şairi. Yazmak zor bu yüzden. Nerede doğmuş, nerelerde yaşamış bilmek isterseniz bu yazı yanıt olamayacak. "Her ölüm genç ölümdür" de, bu gerçekten çok genç bir ölüm. Şair Şükrü Erbaş, "Güneşin çocuklarının başı sağolsun" demiş. Başımız sağolsun.

Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya Dek... Şiirinden

Aşksız ve paramparçaydı yaşam
Bir inancın yüceliğinde buldum seni
Bir kavganın güzelliğinde sevdim
Bitmedi daha sürüyor o kavga
Ve sürecek
Yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek...

(...) Bir deprem çağının birdenbiresinde
Önce görevler silahlandı önümüzde
Sonra kurallar ve kapkara baskılar
Kesildi sanki sözlerin soluğu
Türküler yetişmez oldu ahlara
İşte içlenmenin o en içli anında
Yalnızca sen kaldın kollarımda
Yalnızca sen
Dağlı çiçeklere döndü gözlerin
Hep mutluluk açtı kırlarımda...

(...) Yüreğimizle parçaladık en sert kayaları
Filizlenip uzandık dostluğun gökyüzüne
En bereketli yağmurları
Hep kendi soluğumuzla yarattık
Aşk demişti yaşamın bütün ustaları
Aşk ile sevmek bir güzelliği
Ve dövüşebilmek o güzellik uğruna
İşte yeryüzünde badem çiçekleri
Saçlarında gülen toprak ve ilkbahar
Sen misin seni sevdiğim o kavga
Sen o kavganın güzelliği misin yoksa

Bir inancın yüceliğinde buldum seni
Bir kavganın güzelliğinde sevdim
Bin kez budadılar körpe dallarımızı
Bin kez kırdılar
Yine çiçekteyiz işte yine meyvedeyiz
Bin kez korkuya boğdular zamanı
Bin kez ölümlediler
Yine doğumdayız işte yine sevinçteyiz...

SAİT FAİK'in ESERLERİ DİZİ OLUYOR

Sait Faik'in hikaye dünyası TRT tarafından televizyon dünyasına taşınıyor. Usta yazarın hikayelerinden senaryolaştırılan "Havada Bulut" isimli dizinin çekimlerine başlandı.

Türkçe'nin usta hikayecisi Sait Faik Abasıyanık'ın eserleri bu kez TRT aracılığıyla izleyici ile buluşturulacak. Sait Faik'in Ayfer Tunç tarafından senaryolaştırılan 15 hikayesi "Havada Bulut" ismiyle televizyon dizisi olacak. Dizinin çekimlerine Temmuz ayında İstanbul Beyoğlu'nda başlandı.

TRT'nin büyük edebiyat yapıtlarını dizi halinde ekrana getirmeyi amaçlayan projesi kapsamında dört bölüm olarak planlanan dizinin çekimleri Beyoğlu ve yazarın yaşadığı Burgazada'nın çeşitli mekanlarında yapılacak ve iki ayda tamamlanacak. 98 oyuncu ve yüzlerce figüranın rol alacağı dizide Nilüfer Açıkalın ve Levent Ülgen başrolleri paylaşıyor. İstanbul Devlet Tiyatrosu sanatçılarından Nihat İleri ise yazarı oynayacak. Dizinin yönetmeni Tarık Alpagut, yapımcısı ise Kemal Bendeş.

Dizinin konusu senaryoda KA rumuzuyla anılan Köpekli Adam yani Sait Faik'in Burgazada ve Beyoğlu'nda gezerken gözlediği ve yaşadığı olaylardan oluşuyor.

Yüzüklerin Efendisi Şimdi DVD'de

J.R.R Tolkien'in romanından yönetmen Peter Jackson'ın sinemaya uyarladığı Yüzüklerin Efendisi üçlemesinin ilk bölümü olan Yüzük Kardeşliği DVD ve VCD olarak tüm dünyayla aynı anda 6 Ağustos'ta Türkiye'de oldu. Amerika'da yapılan araştırmalara göre yılın en çok beklenen DVD'si olan Yüzük Kardeşliği, Türkiye'ye Umut Sanat Filmcilik tarafından getiriliyor. İki diskten oluşan filmin DVD'si Türkçe dublajlı ve Türkçe altyazılı olarak hazırlandı. DVD'nın toplam süresi altı saat ve özel görüntüler ile detaylı programları da içeriyor.

DVD'de ayrıca serinin ikinci filmi "İki Kule"nin 10 dakikalık kamera arkası ve tanıtım görüntüleri, orijinal sinema fragmanları ve TV tanıtımları, Enya'nın "May It Be" video klibi yer alıyor. Yüzük Kardeşliği'nin normalden 30 dakika daha uzun olan yönetmen kopyası ise 12 Kasım'da çıkacak.

Tüm dünyada büyük ilgi gören filmi, Türkiye'de toplam 1 milyon 739 bin kişi izlemişti. Film, dört Oscar, beş Bafta ödülü de dahil toplam 46 ödül kazanmıştı.